

**A tisztelet és szolidaritás programja
egy élhetőbb Budapestért**

**Elbírálta és jóváhagyta a Tisztelet Társasága
kibővített elnöksége 2010. július 12-i ülésén,
támogatásáról biztosította a
Magyarországi Szociáldemokrata Párt.**

2010. július 19.

*„A felelősség könnyen uralkodássá és birtoklássá
fajulhat, ha oka nem a szeretet harmadik
összetevője, a tisztelet.”*

Erich Fromm

1. rész

Hét pont egy élhetőbb és komfortosabb Budapestért

Többször szegezték nekem a kérdést, hogy szerintem mi szolgálná inkább Budapest érdekeit. Világbajnokságot, vagy olimpiát rendezzünk? Azonban Budapesten véleményem szerint első sorban egy „normális” hétköznapot kellene megrendezni.

Egy olyan hétköznapot, melyben mindenki és minden a helyén van. Egy olyan hétköznapot, melyben idős és fiatal egyaránt úgy érezheti, hogy egy élhető, szerethető városban él. Olyan városban, mely egyaránt otthont ad az élet hajnalának és alkonyának. Olyan városban, melyben szabadon kibontakozhat a tehetség és az ambíció, de a rászoruló is bízhat a város közösségének szolidaritásában. Olyan városban, melyben nem szorítják háttérbe a közügyeket olyan csoportérdekek, melyeknek célja pusztán az irányítás és a befolyás megszerzése és megtartása.

Mi budapestiek mindannyian egy olyan városban szeretnénk élni, melyben biztonságban tudhatjuk gyermekeinket, unokáinkat, szüleinket, nagyszüleinket. Olyan városban szeretnénk élni, melyet úgy hagyunk hátra a jövő generációinak, hogy biztosak lehessünk benne, mi elvetettük a fejlődés magvait.

Ezért készült a „A tisztelet és szolidaritás programja egy élhetőbb Budapestért”, és ezért döntöttem úgy, indulok a főpolgármesteri tisztségért. Oly sok problémára létezik kézenfekvő megoldás, mely ott lapul a sorok között, pusztán egy kis kreativitásra van szükség ahhoz, hogy megtaláljuk.

Schmuck Andor

I. Fővárosi Bank

Az imént olyan égető kérdésekre gondoltam, mint például a BKV Zrt. veszteségeinek finanszírozása. Bár a veszteség minimalizálásához és az ehhez szükséges strukturális reformok végrehajtásához hosszabb időre lehet szükség, létezik olyan megoldás, mely képes a veszteségét akár 10 százalékkal is csökkenteni.

A megoldást egy Fővárosi Bank létrehozása jelenti, mely képes összefogni a Fővárosi Önkormányzat mellett működő közszolgáltató vállalatok tevékenységét. Egy ilyen bank képes arra, hogy az egyes közszolgáltatást végző vállalatoknál felhalmozódó többletből, mint például a Főtáv Zrt., vagy a Főgáz Zrt. finanszírozza a veszteséges vállalatok éves hiányát, vagy annak egy részét. Melynek köszönhetően a BKV Zrt. nem kényszerül drága hitelek felvételére. Ezzel a módszerrel az éves hiány 10%-a takarítható meg, míg ha éveken keresztül húzódó eladósodási folyamatokról beszélünk, akkor ennél is magasabb lehet az elérhető megtakarítás. Nyilvánvaló, hogy ez a módszer nem szolgálhat másra, mint a veszteséges vállalatok finanszírozási költségeinek csökkentésére. A működést nem képes hatékonyabbá tenni.

Ugyanakkor a tömegközlekedés működtetése közpénzből történő kiegészítés nélkül elképzelhetetlen. Különösen egy olyan városban, ahol az országos átlagtól is elmarad a buszállomány átlagos életkora, egyes vonalakon akár 20-25 éves járművek is közlekedhetnek. Nem véletlen tehát, hogy épp a BKV Zrt. fejlesztésének égető szüksége az, mely elsősorban indokolja a Főváros Bank létrehozását.

Ha a tömegközlekedés működtetését nem konszolidáljuk, ha nem vagyunk képesek biztosítani, hogy az elköltött pénzért a Budapesten tömegközlekedők megfelelő szolgáltatást kapjanak, ha nem következik be gyökeres szemléletváltás, akkor a város jelenleg is tragikus tömegközlekedési helyzete napról napra elviselhetlenebbé válik. Sem a környezetvédelem első helyre helyezése, sem az egészséges élettér fenntartása /ma már talán megteremtése/, sem pedig az egyre növekvő forgalom kezelése nem tűrnek halasztást. Az új közlekedési kultúra kialakításához azonban magas szintű tömegközlekedési szolgáltatásokra van szükség, azaz pénzre. A pénzt pedig a lehető legolcsóbban kell előteremtenünk, hiszen amit megspórolunk, azt rögtön el is költhetnénk például környezetbarát, korszerű buszok vásárlására!

Nem elhanyagolható, hogy itt közel 50 milliárd forintos tételekről beszélünk, melyeknek mindannyian tudjuk, hogy volna helye a Főváros költségvetésében. Akár parkolókat is építhetnénk belőle a Fővárosba érkezőknek, hogy ne csak az M0-s autópályán találjanak parkolóhelyet, ha bent ragadnak a dugóban...

További előnye egy Fővárosi Bank létrehozásának, hogy a tömegközlekedés problémáinak kezelésén túl képes segítséget nyújtani akár a devizahitelek nehézségeinek kezelésében is. Hazánkban, így Budapesten is jelentős mértékben nőtt a devizahitel felvétel aránya az elmúlt években. Amikor a növekvő törlesztő részletek veszélyeztetik több család otthonát is, nem hagyhatunk kihasználatlanul egyetlen olyan lehetőséget sem, mely képes elegendő forrást rendelkezésre bocsátani ahhoz, hogy megoldjuk a devizahitelek problémáit és megvédjük a családok otthonait. Pénz teremthetnénk a panelprogram önrészét kigazdálkodni képtelen közösségek támogatására is, hogy rossz hitelképességük mellett is hozzájuthassanak a szükséges hitelhez, így csökkenthessék fűtési költségeiket és megóvják az ingatlanok állapotát, hozzájárulva ezzel a városi környezet megóvásához és az eladósodás kockázatának csökkentéséhez. A szolidaritás különösen fontos, ha a fejlesztésekkel elérhető megtakarítással akár családok eladósodása és otthonuk elárverezése előzhető meg.

Megoldásra vár a társasházak fizetőképességének romlásából adódó problémák sorozata is. A Fővárosi Bank létrehozásával lehetőség nyílik egy „Liftprogram” elindítására is. A program megoldást kínál a társasházak átmeneti fizetéseképtelenségéből adódó nehézségek áthidalására, amennyiben egy társasház nagyobb értékű berendezéseinek meghibásodása esetében képtelen a javítási költséget rövid időn belül kifizetni, a Fővárosi Banktól igényelhetne áthidaló hitelt annak érdekében, hogy ne kényszerüljön a berendezést, liftet hosszabb időre nélkülözni, hiszen így, különösen az idős lakók életében, komoly nehézségek adódhatnak. Ha mérlegre tesszük, hogy a Fővárosi Bank létrehozása milyen ráfordításokkal jár, és a problémák milyen széles palettájára kínál megoldási lehetőséget, el kell fogadnunk, hogy az ország lakosságának és így Budapest lakosságának helyzete is megkíván minden olyan kreatív megoldást, mely javít a Fővárosban élők és a Főváros helyzetén. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy Budapest költségvetésében, Budapest működésében vannak tartalékok, olyan eszközök melyeket eddig nem, vagy nem megfelelően használtak ki. Ha sikerül aktiválni ezen eszközöket, akkor elindulhatunk a Főváros fejlesztésének rögzös útján.

II. Tekerj a bérletért!

Bár a finanszírozás kapcsán óhatatlanul is érintettük, külön is foglalkoznunk kell a közlekedés kérdésével. Ha nem kezeljük a jelenlegi helyzetet, a Fővárost záros határidőn belül megfojtják a kipufogógázok. Belefullad az autók sokaságába, miközben minden autóban általában egy-két utas közlekedik. Ha ma valaki Budapesten utazik, a késés nem ismeretlen a számára. Órákat ülünk autóinkban teljesen fölöslegesen, terheljük a környezetet és beszívjuk az előttünk ácsorgó autók kipufogó gázát. Valóban az a jólét fokmérője, hogy ki mennyi üzemanyagot nem sajnál elpárologtatni munkába menet? Nem valószínű...

A modern közlekedési kultúra alapköve a közlekedési eszközök megfelelő megválasztása és használata. Budapest tömegközlekedése bár komoly kihívásokkal küzd, mégis megfelelő alapot jelent ahhoz, hogy átgondoljuk a város közlekedésének szerkezetét. Egy újragondolt közlekedési kultúrában egyértelműen szerephez kell, hogy jusson a kerékpár használata is. Természetesen ehhez infrastruktúrára is szükség van, melynek kiépítését fel kell gyorsítanunk. Sajnos azonban az teljes mértékben nyilvánvaló, hogy az infrastruktúra nem képes az emberek szokásait egyik napról a másikra megváltoztatni. Ezért érezzük szükségét annak, hogy elindítsunk, egy olyan programot, mely ösztönzi a Főváros lakóit a kerékpár, mint alternatív közlekedési eszköz használatára. Csak a nagyon elszánt kerékpározók hajlandóak hóban és fagyban közlekedni, de elég, ha csak egy barátságtalan esős napra gondolunk.

Ha díjazni, ösztönözni szeretnénk a kerékpár mindennapos közlekedési eszközként történő választását, illetve a tömegközlekedés hatékony kiegészítését egy kis testmozgással, akkor a legkézenfekvőbb, hogy a letekert kilométereket BKV kilométerekkel jutalmazzuk. Ha valaki bejelentkezik a „**Kilométereket kilométerekért**” programra, kap egy kilométerórát, melyet kerékpárjára szerelve dokumentálhatja a letekert kilométereket. Ha valaki áprilistól szeptemberig legalább 400 kilométert tesz meg kerékpárjával, akkor az év „zordabb” felére ingyenes BKV bérletet kap a Fővárosi Önkormányzat jóvoltából. Persze, ha valaki, úgy akar „csalni”, hogy egy nap tekeri le a 400 kilométert, akkor sem esne kétségbe az Önkormányzat, hiszen a program jellegéből kifolyólag a cél nem pusztán a közlekedési kultúra fejlesztése, hanem a mozgásszegény életmód elleni küzdelem is, mely hasonlóan komoly kockázatokat rejt magában, mint a környezetszennyezés, illetve a fokozott zaj és stressz.

A kerékpárral közlekedők aránya messze elmarad a nyugat-európai országok statisztikáitól. Az, hogy hazánkban az utak építése, tervezése során nem szempont a kerékpárosok igényeinek kielégítése, olyan hiba, melyet a Fővárosnak nagyon rövid határidővel orvosolnia kell. Ha elérjük azt, hogy a kerékpárosok különösebb közlekedési kockázat nélkül bejárhatják a belvárost, és a külső kerületekből is kényelmesen megközelíthetik munkahelyüket, akkor a megfelelő ösztönzéssel nyitva áll az út a fővárosiak számára, hogy akár Amsterdamt is lekörözzük. A program kiegészülne egy kerékpárberleti rendszer kialakításával, mely a belvárosra koncentrálna tenné egyszerűbbé a megfelelő közlekedési eszköz megválasztását. Ha olyan kerékpárpontokat állítunk fel a belvárosban, melyeknél kerékpárok bérelhetők, és az ott, vagy másik ponton bérelt kerékpárok leadhatók, akkor lehetővé tesszük, hogy az egyébként személyautóval vagy tömegközlekedési eszközzel közlekedők napközben is válhassanak kerékpárra.

A rendszert a MÁV Zrt.-vel kötött megállapodással egészíthető ki, mely szerint a Budapestre ingázók ingyen szállíthatnák kerékpárjukat a vonatokon, ha Budapestre szóló vasúti bérlettel, vagy Budapest bérlettel rendelkeznek. Emellett a kerékpárberleti rendszer kibővíthető vasútállomásokon létesített kerékpárpontokkal is /vagy bevezethető a Deutsche Bahn kerékpárberleti szolgáltatásához hasonló rendszer is./

A legfontosabb az, hogy megfelelő motivációt teremtsünk a kerékpáros kultúra elterjesztéséhez, és ahelyett, hogy büntetnénk a kerékpárosokat, jutalmazzuk azokat, akik ezt a közlekedési formát választják. Emellett a közlekedés ésszerűsítéséért folytatott egyik legfontosabb lépésének kell tekintenünk a telekocsi rendszer megvalósítását. A módszer bevezetésére ugyan történt félresikerült kísérlet, de megfelelő szintű szabályozás és program nem született. Amennyiben csökkenteni szeretnénk a város terhelését, ösztönöznünk kell az autósokat arra, hogy ne egyedül, vagy másodmagukkal induljanak útnak. Lehetővé kell tennünk, hogy azok a személygépkocsik, melyek legalább 75 %-os kihasználtsággal közlekednek, használhassák a tömegközlekedési járművek számára fenntartott sávokat.

A megoldás előnye, hogy több személy közlekedése válik biztosítottá a kibocsátott károsanyag mennyiségének növekedése nélkül, és gyorsul a forgalom is. Az utazás jól tervezhető, ha első sorban a munkába járásra koncentrálnunk, illetve ösztönözzük az utazások szervezését szolgáló fórumok létrejöttét és működését.

III. Közrend és közbiztonság

Napjaink talán legégetőbb és legtöbbet emlegetett problémája a közbiztonság hiánya. Különösen Budapest szenved a személy és vagyon elleni bűncselekmények tömegétől. Szinte már fel sem kapjuk a fejünket, ha olyasmit hallunk a televízióban, vagy rádióban, hogy valakit megkéseltek, kiraboltak stb. Önmagában is meghökkentő az, hogy a bűncselekmények egyre növekvő számát úgy kezeljük, mint valamiféle szükséges rosszat, mely a társadalom „fejlődésének” és a gazdasági és társadalmi átalakulásnak egyfajta szükséges velejárója.

Különösen nagy kockázatot rejt magában, hogy az idős emberek fizikailag is kiszolgáltatottak a bűnelkövetőknek. Egyre több bűncselekményt követnek el időskorúak jóhiszeműségének, segítőkészségének kihasználásával. Persze az sem normális, hogy a fiatalok lassan nem mernek egyedül elindulni otthonukból, ha éppen kultúrált szórakozásra vágynak.

Hogy minek is köszönhető a kialakult helyzet azt rengetek nézőpontból meg lehet közelíteni. Az, hogy milyen hatással van a közbiztonságra a létbiztonság hiánya, a munkanélküliség, és a folyamatos kényszerű urbanizáció az nem vitatott. Az azonban nem elfogadható, hogy ezeket az okokat pusztán az egyre romló közbiztonság magyarázataként halljuk viszont. Olyan megoldási javaslat, mely nem arról szól, hogy több pénz kell, több rendőr kell, több „bármi” kell nem igazán látott napvilágot. A szigor és a létszám szükséges, de önmagában nem jelent megoldást.

A közbiztonság problémáinak eredőjét nem csak a társadalomban kell keresnünk, hanem érdemes szétnézni a rendőrség kapuin belül is. A tapasztalt, idősebb rendőrök nagy része a létbizonytalanság elől rég nyugdíjba menekült, vagy elhagyta a rendőrséget. A fiatalokat viszonylag kedvező feltételekkel csábítják a rendőrség kötelékébe, így az állományt sikerült valamelyest felduzzasztani, de ez sem a munka minőségére, sem pedig Budapest problémáira nem jelentett megoldást. Az, hogy a fiatal, frissen végzett rendőröket vezényelnek a Fővárosba első hallásra valóban pozitív fejleménynek tűnik. De mi motiválja ezeket a fiatalokat arra, hogy magas szintű munkát végezzenek? Miért kockáztatnák ezek a fiatal rendőrök életüket vagy testi épségüket a város közrendjének fenntartásáért, ha nem is érzik magukat fővárosinak?

Ha a fiatal vidéki rendőröket, akik kikerülnek a szakiskola, vagy főiskola padsoraiból felvezénylik Budapestre /mert a létszámelosztás révén itt kaphatnak munkát/, semmi más nem foglalkoztatja őket csak az, hogy a lehető leggyorsabban visszajussanak vidékre, szülővárosukba, szülőfalujukba. Ha a rendőrök legfőbb motivációja, hogy elhagyják Budapestet, akkor nem feltétlenül várható el, hogy professzionális helyismeretre tegyenek szert, és sajátjukként védjék a Főváros közrendjét. Persze az sem várható el, hogy ne vezényeljének több vidéki fiatalot Budapestre, főleg ha képzési statisztikák alapján több vidéki rendőr kerül ki az oktatási intézményekből. Helyismeret nélkül azonban a bűnüldözés hatékonysága lényegesen elmarad például a mindenkit ismerő, és mindig helyben lévő körzeti megbízottak munkájának hatékonyságától.

Ha motiválni akarjuk a vidéki fiatalokat arra, hogy valóban budapestiként védjék „saját” városuk közbiztonságát, ha el akarjuk érni, hogy a fiatal rendőrök megfelelő helyismeretre tegyenek szert és így javuljon a bűnüldözés hatékonysága és a közbiztonság, lehetőséget kell biztosítanunk arra, hogy normális körülmények és lehetőségek várják az idevezényelt fiatalokat. Nem gondolhatjuk komolyan, hogy valóban budapestinek érzi magát az, aki kollégiumi szintű szállásáról hétfévente hazamenekül. A Fővárosban szolgáló rendőröknek megfizethető áron bérlakást kell biztosítani. Ha egy rendőr 10 évig teljesít szolgálatot a Fővárosban, akkor megveheti lakását, és a tíz év alatt kifizetett bérleti díj beszámít a vételárba. Ezáltal érdekelté válnának a fiatalok, hogy beilleszkedjenek és saját városuk biztonságáért végezzék munkájukat.

IV. Fővárosi vállalatok a közparkokért

Több nyugat-európai országban vált elterjedté és egyfajta presztízskérdéssé a településeken, illetve a települések közelében működő vállalatok részvétele a városi parkok, illetve egyéb közterületek fenntartásában és fejlesztésében. Hazánkban több vidéki városban is működik hasonló rendszer, így például Szolnokon, ahol a városban működő nagyobb vállalkozások gondoznak egy-egy körforgalmat. A módszer itt rendkívül jól működik, hiszen az érintett körforgalmak mára a város legszebb és leggondozottabb területei közé tartoznak.

Budapest sem képes önmaga tökéletesen kézben tartani minden zöldterületet, parkot vagy épp körforgalmat. A Fővárosban működő cégek felelőségévé, egyfajta védnökévé válhatnának a programba bevont közterületeknek. A terek rendezettségé, az ott elvégzett munka fémjelezni a védnökséget vállaló cégek város iránti elkötelezettségét, a vállalt kötelezettségek teljesítése pedig presztízskérdést jelentene az egyes vállalkozásoknak, hiszen számukra sem mindegy, hogy hogyan is fest az a park melynek bejáratánál a védnökséget vállaló neve, és védjegye kerül elhelyezésre. A közterületekre fordított összeg feltüntetésre kerül a helyi iparüzési adó bevallása során, melyet a Főváros figyelembe vesz az adófizetési kötelezettség megállapításánál.

A program részét képezni az is, hogy a védnökséget vállaló biztosítja az érintett közterületen az internethez való vezeték nélküli hozzáférést. Ennek köszönhetően a parkok nem pusztán a kikapcsolódás, hanem a szabadban végzett munka színhelyévé is válhatnának. Emellett lehetőség nyílna arra, hogy az információs technológiához egyre erősebben kötődő társadalmunkban a fiatalok kedvenc szabadös tevékenységeiket, melyek általában számítógéphez kötődnek, ne a négy fal között gyakorolják. Persze a környezetben lakóknak, akik nem rendelkeznek internet-hozzáféréssel is lehetőségük nyílik arra, hogy részesüljenek a világháló által nyújtott előnyökben. A projekt természetesen nem csak a parkok szépítéséről, hanem a közbiztonságról is szólna. A parkokban ugyanis a védnökséget vállaló vállalkozás feladata nem pusztán a park fenntartása és vezeték nélküli internetes hozzáférés biztosítása, hanem térfigyelő kamerák elhelyezése is.

Utóbbi kérdés kapcsán vissza kell utalnunk a közbiztonsággal kapcsolatos egyéb javaslatokra, hiszen nem elszigetelt eset, hogy a térfigyelő kamerák felvételei törlésre kerülnek, mire az ügyintéző bekérné azokat. Ennek megfelelően a Fővárosban élők érdekében kezdeményeznie kell a főpolgármesternek a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és eljárási protokollok módosítását. Elfogadhatatlan, hogy közpénzből kiépített rendszerek hatékonyságát olyan adminisztratív ésszerűtlenségekkel ássák alá, melyek minimális odafigyeléssel orvosolhatóak volnának.

És ha már az elfogadhatatlanságnál tartunk... az sem megengedhető, hogy a Fővárosi közterületek „nyilvános illemhelyként” üzemeljenek. Nem bizonyult önmagában elégséges megoldásnak sem az utcai tárolók és tasakok kihelyezése, sem az utcák fokozott tisztítása, sem pedig a köztereken kijelölt és elválasztott „kutyasétáltató” területek alkalmazása. Ezen módszerek együttes alkalmazása ugyanakkor alkalmas lehet a probléma kezelésére, ha azt összekapcsoljuk egy megfelelően szigorú ellenőrzési és szankciórendszerrel. A szankciórendszer és ellenőrzés kiterjesztése az imént felsorolt módszerek, lehetőségek elérhetőségéhez igazodva kerülne kiszélesítésre. A program kiterjeszhető a közterületeken felhalmozódó hulladék elleni közdelemre is.

A parkok fenntartásáért felelős védnökséget vállalóknak a parkokat ezen szempontok együttes figyelembe vételével kellene kialakítania.

V. Csendélet

A Főváros nagy sajtóvisszhangot kapott és sokakat foglalkoztató kérdése a csendrendelet. A csendrendelet sajnálatos szituációt teremt, melyben érvek és ellenérvek egyaránt helytállóak sőt, méltányolandók. Ugyanakkor a helyzetre megoldást kell találnunk. Az egymásnak feszülő érdekek huzavonáját nem szemlélheti tétlenül, arisztokratikus távolságtartással a Főváros vezetése. Olyan megoldást kell találnunk mely tartósan biztosítja a Fővárosban lakók, szórakozóhelyeket üzemeltetők és szórakozni vágyók érdekeit. Olyan megoldásra van szükség, mely tiszteletben tartja a pihenni vágyók jogos igényeit, de figyelembe veszi a vállalkozás szabadságának tiszteletben tartásához és a befektetések megtérüléshez fűződő érdekeket is.

Egy ilyen megoldás három elemből állhat. Az egyik elem a már fennálló szórakozóhelyek működésével kapcsolatos problémákra és lehetőségekre koncentrálna. Ennek keretében felmérésre kerülne azon szórakozóhelyek köre, melyek elhelyezkedésükből, vagy működésük jellegéből kifolyólag zavarják a környezetükben lakók éjszakai nyugalma. Ezeket a szórakozóhelyeket meg kell vizsgálni, hogy miként lehetne működésüket konszolidálni úgy, hogy ez elsősorban technikai eszközök alkalmazásával történjen. Amennyiben az átalakítás nem bizonyul elegendőnek, akkor meg kell vizsgálni a működés módjának megváltoztatásában rejlő lehetőségeket, illetve a helyszínváltoztatást.

A másik lényeges eleme a megoldásnak a közterületek fokozott ellenőrzése és használatuk feltételeinek szigorítása lehetne. Alkoholt fogyasztani kizárólag olyan parkokban, vagy közterületeken lehetne, ahol működik a térfigyelő rendszer, rendelkezésre állnak a hulladék elhelyezésének feltételei, valamint a zaj, kiabálás nem zavarja a környéken lakók nyugalma. Az ilyen közterületek táblával kerülnének kijelölésre, ezáltal lehetőség nyílna a szabadban és nem csak egy kerthelységben tölteni, mondjuk egy meleg nyári délutánt, ráadásul lakóhelyünk közvetlen közelében, úgy hogy közben kedvenc italunkat kortyolgatjuk. Persze a hatóságok is fokozott figyelmet szentelnének ezen területeknek. Így a parkok esténként nem a kívülálló számára gyanús csoportok által uralt sötét helyek lennének, melyeket jobb elkerülni, hanem a kultúrált szórakozást és pihenést szolgálnák /mint ahogyan azt mindig is szolgálniuk kellett volna/.

Emellett ott, ahol a közterületen való alkoholfogyasztás nem megengedett, szigorú és következetes fellépéssel kell a rendet fenntartani, különösen a szórakozóhelyek közelében, hiszen a program csak így érheti el célját. A szórakozóhelyeket is érdekeltté kell tenni abban, hogy környezetükben megszűnjenek a lakosságot zavaró események. Ez akár az engedélyezésnek, akár a működésnek feltétele lehet, de csak ha megfelelő objektivitással tud működni a rendszer /zajmérés, térfigyelő rendszer/.

A harmadik eleme a megoldásnak a Várkert és más, zavartalan és zavarástól mentes szórakozás biztosítására alkalmas területek kiválasztása, rehabilitálás. Az ilyen területeken korlátozásoktól mentesen, illetve a jogszabályi előírásoknak megfelelően lehetőség nyílik arra, hogy akár egész éjszaka zajkibocsátásra és közterület használatra vonatkozó korlátozásoktól mentesen kapcsolódjanak ki a szórakozni vágyók. Így nem csak a csendrendelettel kapcsolatos problémák válnak megoldhatóvá, hanem a szórakozóhelyek üzemeltetésével összefüggő közbiztonsági kockázatok is csökkennének, és a kiskorúak éjszakai életben való „részvételének” problémájára is könnyebben találhatnánk hatékony megoldást.

VI. Társasházi szabályozás revíziója

Bár a társasházakra vonatkozó szabályozás nem a Fővári Önkormányzat hatáskörébe tartozik, a társasházak jelentős számára tekintettel alapvető jelentőséggel bír, hogy ez a vitatott jogi személyiséggel rendelkező szerveződés rendezett jogi keretek között működjön.

Tarthatatlan, hogy mai napig lehetőség van arra, hogy a közös költséget rendszeresen be nem fizetők tartozásait közgyűlési határozattal az egész közösségre terheljék. Tarthatatlan, hogy a társasházak többségében a fizetést elmulasztókkal szemben a közös képviselők csak igen ritkán élnek a jogszabályok által biztosított lehetőségekkel.

A társasházak működésének szabályozásában a Fővárosnak és az Önkormányzatnak oly módon kell közreműködni, hogy a területén található társasházak kapcsán észlelt visszasságokat összegyűjti, rendszerezi, és javaslat formájában továbbítja a jogalkotó irányába. Ha el tudjuk érni, hogy hatékony szankció kerüljön bevezetésre, alkalmazásra a közös költségeket viselni nem kívánókkal szemben, és ha el tudjuk érni, hogy a társasházak képviseletével, vagy annak hiányával kapcsolatos problémák jelentős mértékben csökkenjenek, akkor komoly terheket vehetünk le a Fővárosi Önkormányzat, de az egyes lakóközösségek válláról is.

VII. Harry Potter Park Kőbányán ?!

Miért ne... Ha Párizsban, ahol olyan turistalátványosságokat találunk, mint az Eiffel torony, Diadalív, Notre Dame, Louvre, Montparnasse, Montmartre, Sacre Ceourt nem áttalottak pénzt, energiát fektetni egy olyan létesítményre, mint Disneyland, akkor vélhetően Budapest idegenforgalmára is jó hatással lehet egy ilyen park megépítése.

Amellett, hogy a Főváros hagyományos nevezetességeit fokozottan kell óvnunk és megújítanunk, időről időre szükségünk van olyan új programokra, beruházásokra, melyek Budapest nevét újra és újra eszébe juttatják a potenciális turistáknak. Emellett a gyermekeknek is felejthetetlen élményt jelent egy ilyen park, ha esetleg szüleikkel Magyarországra látogatnak, így valószínűsíthető, hogy később maguk is visszatérnek turistaként.

A park ideális helyszínéül szolgálhatna a Kőbányai szeméttelp terület, mely egyébként is rekultivációra vár. A repülőtér közelsége és egyéb közlekedési adottságok miatt jól megközelíthető terület, és a rekultiváció finanszírozásra a beruházás keretén belül kerülhetne sor.

A beruházás természetesen nem csak a turizmus fejlesztését szolgálná, hanem a városkép javítását és a Fővárosban lakók kapcsolódási lehetőségeinek bővítését is.

A park kombinálható egy a fiatalok számára kultúrált szórakozási lehetőséget nyújtó központ kialakításával, melynek fenntartási költségei eltörpülnek a park költségvetése mellett. Egy ilyen központ lehetőséget nyújthat arra, hogy a fiatalok iskola után találkozzanak, sportoljanak, vagy internetezzenek, de közben szervezett keretek között találkozzanak azokkal az információkkal és tudással melyre a 14-18 év közötti korosztálynak égető szüksége van. Ilyen, és ehhez hasonló kezdeményezésekkel lehet ugyanis a korosztályban meglévő kultúrált szórakozás és társasági élet iránti igényt úgy kielégíteni, hogy kompenzáljuk a fiatalokat érő negatív hatásokat. Ezzel megelőzhető a fiatalok „eltévelyedése”, és az ebből fakadó különböző problémák.

2. rész

A tisztelet és szolidaritás programja egy élhetőbb Budapestért Idősügyi programja

Szépkorúak Budapestért Budapest a Szépkorúakért

Budapesten a legutóbbi felmérések szerint körülbelül 600.000 idős és nyugdíjas ember él, akik már sokat megélték lakóhelyükön. Nekik sem mindegy, hogy milyen városban élnek. Többségük már évtizedek óta segíti a Fővárost, így bizton mondhatjuk, nem csak várnak valamit, hanem lehetőségeikhez képest adni is szeretnének. Szívesen vennének részt olyan munkákban, mely fizikailag nem megterhelő a számukra, de hasznos lehet a Főváros szépítésében. A mi feladatunk az, hogy ezeket az igényeket és tenni akarást programba szervezzük, és keretbe adjunk a Fővárosban élő nyugdíjasok elképzeléseinek, igényeinek. Nem hiábavaló a kérdéssel külön programban foglalkozni, hiszen a Főváros lakosságának körülbelül egyharmadáról van szó. Ha célunk egy élhető Budapest megteremtése, akkor segítségük elengedhetetlen számunkra.

I. Idősügyi térkép

Többen hívják fel a figyelmet, hogy sokan nem részesülnek az önkormányzat támogatásában, pedig jogosak lennének az igényeik, és szükség is volna a szociális támogatásra. Ennek valószínűsíthető oka az, hogy legtöbben nem ismerik az önkormányzatoknál rendelkezésre álló lehetőségeket.

Sok idős ember úgy vélekedik, hogy Ő már ledolgozta az életét, megérdemelné a segítséget élete utolsó szakaszában, de nem szeretne „kuncsorogni” támogatásért, még akkor sem, ha igen szerény, néha meghökkentő körülmények között él is.

Az idősügyi térkép feladata, hogy Budapest minden rászoruló nyugdíjasáról tudjon a Főváros, és pontos adatokkal rendelkezzen az idős emberek valós életkörülményével kapcsolatban. Az idősügyi térkép adatai alapján az egyes hivatalok a kerületükben lakó rászoruló idős emberek helyzetéről pontos képet kapnának, és valós, célzott segítséget tudnának nyújtani. A térkép a későbbiekben átfogó „Szociális térképpé” fejleszhető, mely átfogja a szociális ellátórendszer minden területét.

II. Idősügyi Információs és Last Minute Center

Ahogy az idősügyi program több pontján érintettük, az idős emberek problémáinak legfőbb forrása gyakorta az információhiány. Sok idős ember egyszerűen az információ hiánya miatt marad le támogatási lehetőségekről, olyan szolgáltatásokról melyek megkönnyíthetnék mindennapjait. Talán kevésbé fajsúlyos kérdés, de sok idős ember információ hiányában marad le olyan közösségi programokról, melyek kiközösíthetnék a mindennapok monotonitásából, lehetőséget adhatnának új közösségek és kapcsolatok keresésére. Az ilyen programok kedélyállapotra gyakorolt hatásuknál fogva akár egészségügyi értelemben is jótékony hatásúak lehetnek.

Az Idősügyi Információs és Last Minute Center feladata az lenne, hogy összegyűjtse azokat az információkat, melyek az egyes kerületi vagy fővárosi polgármesteri hivataloknál rendelkezésre állnak szociális ellátások, vagy egyéb szolgáltatástípusok, vagy hivatali ügyek kapcsán. Bár így is szükség lesz arra, hogy az idős emberek megkeressék a központot, de lesz egy olyan telefonszám, melyet felhívva, illetve lesz egy olyan iroda ahová ellátogatva minden fontos információhoz hozzájuthatnak egy helyen. Megfelelő intenzitású reklámmal nagyon sok idős emberhez juttathatjuk el a központban rejlő lehetőségek „hírét”.

Az Idősügyi Információs és Last Minute Centernek kiemelt feladat lesz, amellett hogy beszerzi a hivatali információkat, az idősügyi térkép elkészítésében is aktívan közreműködjön, hiszen folyamatos információcserét alakít ki a szolgáltatásait igénybevevőkkel is. A központ szerzésében lehetőség nyílna „last minute” sport és kulturális programokon történő részvétel megszervezésére. A szolgáltatók, legyenek akár színházak, akár fitness termek /uszodák, wellness központok/ a központon keresztül kedvezményes áron értékesíthetik a holt időszakokban rendelkezésre álló, vagy kimaradó kapacitásaikat.

Egy fitness terem például kijelölhet olyan időszívet, amelyben forgalma igen gyér, de olcsó nyugdíjas-jegyek, vagy bérletek értékesítésével ez az idő is kihasználható. A nyugdíjasok így olcsón juthatnának kikapcsolódási lehetőséghez, és korukbeliekkel tölthetnék szabadidejüket. Színházak, mozik esetében az előadásokra nem értékesített jegyekhez juthatnának hozzá az Időügyi Információs és Last Minute Centert használó nyugdíjasok, akik a jelentős kedvezményeket rugalmas időbeosztásukkal érhetik el.

A rendszer alkalmas egy diák „Last minute” center kialakítására is, hiszen a nyugdíjasokhoz hasonlóan ők is kevésbé kötött időbeosztással rendelkeznek és anyagi helyzetük is rosszabb, de testmozgásra és korosztályuknak megfelelő szabadidős programokra szükségük van.

III. Szabadidő

Az idős emberek is igénylik, hogy lakókörnyezetük tiszta és rendezett legyen. Budapesten rengeteg olyan park vagy pihenőhely létezik, ahova egy idős ember nem szívesen megy be, vagy ül le, pedig ez is elősegítené a lakásból való kimozdulást. Sokan jelezték abbéli szándékukat, hogy segítenének megváltoztatni a fennálló állapotokon (pl. virágot ültetni, gondozni, locsolni a növényeket, stb.), de vannak olyanok is, akik pl. parkórként segítenék az önkormányzat munkáját. Ha megszervezzük, hogy a *Fővárosi vállalatok a közparkokért* programmal párhuzamosan bevonjuk az idős embereket a közterületek rendbetételébe, akkor komoly eredményeket érhetünk el viszonylag rövid idő alatt.

Viszonzásképp az egyes parkokban nyugdíjas sarkok kerülnek kialakításra, ahol sakkozhatnak, kártyázhatnak, és egyéb szabadban végezhető tevékenységet folytathatnak az idősek társasági életében részt venni kívánók.

IV. Nyugdíjasok a nyugdíjasokért

A Nyugdíjasok a nyugdíjasokért mozgalmat első lépésben Budapesten, később az ország egész területére ki kívánjuk építeni. Az idősek között nagyon sok szakember található (villany-szerelő, gáz-szerelő, asztalos stb.), aki szívesen vállal segítőkész szándékkal szolgáltatásnyújtást. Tapasztalatok szerint az idős emberek sokkal jobban érzik magukat, ha saját korosztályuk körében mozognak. Átérik egymás problémáit, felszabadultabbak egy-egy beszélgetés alkalmával.

Mint minden korosztályban, itt is vannak olyan emberek, akik jobban értenek bizonyos ügyekhez. Ők érthetőbben el tudják magyarázni a teendőket, illetve ha kell, akkor társaik helyett is el tudnak járni, mivel nekik nagyobb a szakmai ismeretanyaguk.

A Főváros feladata, hogy az idős emberek életminőségének javítása érdekében megszervezzék az egymást segíteni akaró és tudó nyugdíjasok információs fórumát, ahol a segítséget igénylők és segítséget nyújtani akarók találkozhatnak. Ennek megvalósítására is alkalmas az Idősügyi Információs és Last Minute Centert.

Ez a pont kiegészíthető egy díj alapításával, melyet a programokban legaktívabban résztvevő nyugdíjas nyerhetne el minden évben. A Díj elnevezése lehetne épp „Szépkorúak a fővárosért díj”.

V. Bűnmegelőzés

A bűnmegelőzés az egyik legfontosabb feladat, melyet meg kellene valósítanunk a város érdekeinek védelmében. Tavaly a Fővárosban több ezer bűncselekményt követtek el idős emberek sérelmére. Az idős embereket még úgy nevelték, hogy ha tudnak valakinek segíteni, akkor tegyék is meg. Ebből kifolyólag végtelenül jóhiszeműek, és egy-egy jó szóért, vagy a segítségnyújtás örömeért bárkit bizalmukba fogadnak. Egy olyan, hatékony, felvilágosító rendszert kell kidolgozni a helyi polgárőrség és rendőrség segítségével, mely felhívja az idős emberek figyelmét arra, hogy a mai világban előszeretettel használják ki jó szándékukat. Főleg azokhoz kellene eljuttatni az információt, akik ritkábban vagy soha nem mozdulnak ki a lakásukból, főleg egészségügyi problémáik miatt. Utóbbiak kevesebb információval rendelkeznek, és nehezen szűrik ki az ártó szándékot. Az ő, és mindenki érdekében a médiában is nagyobb hangsúlyt kellene helyezni a bűnmegelőzés formáira. Be kellene mutatni a legelterjedtebb átveréseket, és azt, hogy hogyan lehet kivédeni azokat.

VI. Kegyeleti járandóság

Mindannyiak tudjuk a nyugdíjasok anyagi helyzete nem kielégítő sem a Fővárosban, sem pedig az ország más területein. Sokan kényszerülnek arra, hogy a hónapról hónapra vagy napról napra éljenek. A személyes tragédián túl a házastárs elvesztése sok idős ember számára komoly anyagi problémát jelent.

A házastárs illő eltemetetésének költségeit azok a nyugdíjasok, akik alig képesek kifizetni számláikat, és félretenni egyáltalán nem tudnak, sokszor nem tudják kifizetni. Azok a szépkorúak, akik ma Budapesten élnek, többségében itt dolgozták végig életüket, és ha kellett, építették újjá a várost. Elfogadhatatlan volna, ha egy munkával töltött élet végén a város vezetése tétlenül nézné, hogy ezek az emberek nélkülözni kénytelenek azért, hogy a szeretteiknek megadják a végtisztességet, vagy egyéb problémákat megoldjanak, melyek a házastárs elvesztésével kapcsolatosan merülnek fel.

Ezért szükséges minden rászoruló budapesti nyugdíjasnak, házastársa eltávozása esetén kegyeleti járandóságot folyósítani, melynek mértéke az alap temetési költség összegéhez igazodik.

VI. Apró figyelmesség

Bár a problémák többségének kezelése komoly odafigyelést és kreativitást igényel, mégis van olyan intézkedés, mely minimális figyelmességgel nagy segítséget jelenhet az idős emberek számára. Ha például kis mértékben lassítanánk a metróhoz vezető mozgólépcsők sebességét, azzal utazásonként csak 15 másodpercet vesztenénk, de sok olyan idős ember számára tennék lehetővé a metró használatát, akik a mozgólépcsőtől félve eddig nem akarták igénybe venni ezt a közlekedési eszközt.

Emellett az autóval közlekedő nyugdíjasok számára nyugdíjasoknak fenntartott parkolóhelyek kerülnének kijelölésre. Ezeken a parkolóhelyeken nem lenne ingyenes a parkolás, de azok a nyugdíjasok, akik nem rendelkeznek mozgássérült igazolvánnyal, könnyebben találhatnának parkolóhelyet a városban, ami a jelenlegi parkolási helyzet mellett nem kis segítség lehet a számukra.